

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.22.583/2017/5.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke
Dr. Kovács Zsuzsanna előadó bíró
Dr. Pataki Árpád bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Bodolai László ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szabados Gergő ügyvéd)

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértésének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.626/2017/3/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 29.P.20.054/2017/9.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését - az első- és másodfokú eljárási költség és illeték viselésére is kiterjedően - részben hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperest marasztaló összeget 700.000 (hétszázezer) forintra és kamataira leszállítja, ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A felek az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségüket maguk viselik.

A le nem rótt, összesen 372.000 forint első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetékből a felperes és az alperes személyenként 186.000 (száznolcvanhatezer) forintot kötelesek az államnak - külön felhívásra - megtéríteni.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes a ... című műsorban 2016. november 12-én „Személyes adattal élt vissza” címmel megjelent hírösszefoglalóban a felperes, mint a ... újságírójáról közölt műsort, amelyhez a felperest ábrázoló fénykép- és videó felvételt használta illusztrációként. A riportban elhangzottak szerint a felperes többször tudósított a ... ellen folyó médiaperről úgy, hogy a tárgyalásokon nem volt jelen, egy cikket pedig a ... egykori pártigazgatójának egészségi állapotáról az érintettek hozzájárulása nélkül írt, visszaélve a szenzitív, személyes adatokkal. A felperes nem újságíróként, hanem terapeutaként és táborszervezőként dolgozik civil szervezetnél. Az alperes a tévedését felismerve önként helyreigazítást közölt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes keresetében kérte megállapítani, hogy az alperes a fent ismertetett műsorban megjelenített képmásának nyilvánosságra hozatalával megsértette a személyes adatok védelméhez és a képmáshoz fűződő személyiségi jogát, továbbá a műsorban közölt valótlan és sértő tények állításával, melyekkel azt a látszatot keltette, hogy a felperes a riport célpontjába kerülő újságíró, megsértette a jóhírnevét. Kérte az alperes 2.000.000 forint sérelemdíj és kamatai megfizetésére kötelezését.
- [3] Az alperes a felperes képmáshoz fűződő jogának megsértését és a sérelemdíj összegszerűségét 300.000 forint erejéig elismerte; ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a sérelmezett riportban elhangzott közlések nem a felperesre, hanem a hvg.hu újságírójára vonatkoztak, a kifogásolt műsorszámot névazonosság miatti tévedésből tette közzé, a felperesről készült fényképfelvételt azonosította tévesen egy másik közszereplő személyével. A felperes soha nem volt a hvg.hu újságírója, szűkebb és tágabb környezete nem azonosíthatta őt. A sérelmezett közlést tartalmazó műsorszám internetes elérhetőségét a tévedés felismerését követően haladéktalanul törölte, a műsorszámot követő napon a vasárnap esti ... című hírműsorban azonos időben és módon önként helyreigazítást és bocsánatkérést tett közzé, amely elérhető a felperes facebook oldalán is.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes 2016. november 12. napján a ... című műsorában felperest ábrázoló

kép- és videó felvételek - a felperes engedélye nélküli - nyilvánosságra hozatalával megsértette a felperes személyes adatok védelméhez és a képmásához való személyiségi jogait.

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes 2016. november 12. napján a ... című műsorában azon valótlan és felperes személyét sértő kijelentésekkel, miszerint „Többször tudósított a ... ellen folyó médiaperről, mintha ő is ott lett volna a tárgyalóteremben, pedig nem volt ott”; „Bár saját Facebook bejegyzésében tagadta, hogy ne lett volna ott, a bírósági jegyzőkönyvek szerint több olyan tárgyalásról tudósított, ahol nem volt jelen.”; „ezt a cikket pedig a ... egykori pártigazgatójának egészségi állapotáról írta meg, úgyhogy sem az érintett, sem a családja nem járult hozzá ... ez szenzitív, személyes adatokkal való visszaélés, amiért személyiségi jogi pert is lehet indítani az újságíróval szemben.”; „... amennyiben pedig az érintett személy büntetőfeljelentést tesz ... a büntetés akár két évig terjedő szabadságvesztés is lehet”, azt a látszatot keltette, hogy a felperes az az újságíró, akiről a riport szól, ezáltal megsértette a felperes jóhírnévhez való jogát. Az alperest a felperes részére 1.700.000 forint sérelemdíj és, annak 2017. január 4-étől járó törvényes kamata, valamint 127.000 forint elsőfokú eljárási költség, míg az állam javára 120.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte.
- [6] Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és az alperest a felperes részére 44.500 forint másodfokú eljárási költség, valamint az államnak 112.000 forint másodfokú eljárási illeték megfizetésére kötelezte.
- [7] A jogerős ítélet indokolása szerint, nem kétséges, hogy az alperes szándéka szerint nem a felperesről közölt információkat. A közlés szöveges tartalmát a képi információktól nem lehet elkülöníteni, azok tartalmi egységet képeznek, a nézők számára a mondanivaló így egységes. Az alperes a műsorban arról informálta a nézőket, hogy a közölt tények a képen látható felperes személyére vonatkoznak. Ezért a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján a jóhírnév sérelme megállapítható.
- [8] A másodfokú bíróság a megállapított jogsértéssel összefüggésben a sérelemdíj összegszerűségének meghatározása körében egyetértett az elsőfokú bíróság mérlegelésével. A Ptk. 2:52. § (1), (2) és (3) bekezdéseire, valamint az irányadó joggyakorlatra hivatkozással kifejtette, hogy a felperes esetében a sérelemdíj összegének egyik meghatározó eleme az őt ért megrázkódtatás, a megbomlott lelki egyensúly által kiváltott feszültség és az annak leküzdésére fordított pszichés energia. A felperes előadta, hogy a műsort követően hozzávetőleg hetven üzenetet kapott, a műsor kellemetlenül

érintette, felindult állapotba került, felvetődött, annak lehetősége is, hogy a táborok tartásától visszalép. Tanúk nyilatkozata támasztotta alá, hogy a felperes a hír hallatán dekoncentrálttá vált, a harag és a tehetetlenség uralkodott rajta, a táborozással kapcsolatos feladatait nehezebben tudta ellátni, nagyon felindult állapotban volt, munkatársai és barátai körében többször felmerült ez a téma. A felperes által átélt szorongás, a magyarázkodás kényszere olyan kompenzálásra szoruló lelki teher, amely a sérelemdíj megfizetésére irányuló követelést megalapozza. Az értékelés körébe vonható, hogy a felperes által átélt kellemetlenségnek hosszú távú hátrányt okozó hatása ugyan nem volt, a ... című műsor ugyanakkor országosan ismert, főműsoridőben sugárzott hírműsor, és az alperes a tévedést igyekezett helyreigazítással kompenzálni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen az elsőfokú ítélet fellebbezett része tekintetében a kereset elutasítása, másodlagosan a sérelemdíj összegének 300.000 forint és kamataira mérséklése érdekében.

- [10] Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet a Ptk. 2:45. § (2) bekezdését megsértve állapította meg a jóhírnévhez való jog megsértését figyelemmel arra, hogy a műsorban elhangzott állítások nem a felperesre vonatkoztak. Miután a felperes nem a ... újságírója, a felperes szűkebb és tágabb környezete sem azonosította őt a műsorban elhangzottak alapján az érintett személyként.

- [11] A jogerős ítélet a Pp. 206. § (1) bekezdését megsértve tévesen értékelte a bizonyítékokat, a felperes nem adott elő a jogsértéssel okozati összefüggésben olyan hátrányt, amely a sérelemdíj igényelt összegét megalapozza. Az eljáró bíróságok nem értékelték megfelelően a jogsértés súlyát és azokat a körülményeket, miszerint a jogsértésre tévedésből került sor, az rövid idejű volt, a tévedés azok számára is felismerhető volt, akik a felperest nem ismerik személyesen, a tévedés észlelését követően a következmények enyhítése érdekében önként helyreigazítást közölt a nagy nyilvánosság előtt, a tévedés hosszabb ideig tartó, jelentős érdeksérelemmel járó hátrányt nem okozott. Az alperes sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok, annak ellenére kötelezték a perrel kapcsolatban felmerült teljes perköltség megfizetésére, hogy a felperes keresetének csak részben adott helyt az elsőfokú bíróság.

- [12] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül. A jogerős ítéletnek a személyes adatok védelméhez és a képmáshoz való jog megsértését megállapító rendelkezése, valamint a megítélt sérelemdíj 300.000 forint összeg erejéig felülvizsgálattal nem volt támadott.
- [14] A felülvizsgálati kérelem részben eredményes az alábbiak szerint.
- [15] A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése értelmében a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít, vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.
- [16] A per nem vitás adatai szerint az alperes a perbeli műsorban az alperes személynevével megegyező személyről, annak tevékenységét elmarasztaló közlést tett úgy, hogy a közléssel érintett személyt mutatva a felperes képmását tette közzé. A kép és a szövegkörnyezet, amint azt a jogerős ítélet is helytállóan megállapította, a mondanivaló szempontjából összefüggő egységet alkotott, így a kifogásolt közlés a felperesre vonatkozott és az ő személyét érintően egyértelműen megállapítható volt, hogy az valótlan és sértő volt. A személyiségi jog megsértése objektív felelősségen alapul. Ezért a jogsértés megállapítása szempontjából nem volt jelentősége az alperes azon védekezésének, hogy a nézők, illetve a felperes szűkebb és tágabb környezete mennyiben azonosította őt a műsorban elhangzottak alapján az érintett személyként. Ezért a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül állapította meg a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértés megtörténtét.
- [17] A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerint, akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A (2) bekezdés értelmében a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire - különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. A (3) bekezdés szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel, egy összegben határozza meg.
- [18] A fenti rendelkezések értelmében a megállapított jogsértéssel összefüggésben a sérelemdíj iránti igény érvényesítéséhez külön hátrány bizonyítása nem szükséges. Ettől függetlenül - a kialakult ítélkezési gyakorlatnak is megfelelően - a sérelmet szenvedett fél

nincs elzárva attól, hogy a köztudomás szerint is elfogadható hátrányt meghaladó egyéb olyan, a jogsértéssel összefüggésben bekövetkezett hátrányt igazoljon, amely a magasabb összegű sérelemdíj megállapítását alapozza meg.

- [19] Az eljáró bíróságok a per adatai, a felperes személyes előadása és két tanú vallomása alapján, a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegeléssel állapították meg a sérelemdíj összegét. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére és a tényállás megváltoztatására csak kivételesen, abban az esetben kerülhet sor, ha az eljáró bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során az ügy érdemére kiható, nyilvánvalóan helytelen, iratellenes, kirívóan okszerűtlen, vagy a logika szabályaival ellentétes következtetésre jut. (BH2002.29., BH1993.768., BH1999.44.) A Kúria megítélése szerint a megállapított sérelemdíj 1.700.000 forint összegét a per adatai nem támasztják alá maradéktalanul.
- [20] Az alperes által vitatott összegű sérelemdíj a személyes adatok védelméhez, a képmáshoz és a jóhírnévhez való jog megsértésével okozott nem vagyoni hátrány kompenzációjaként került megállapításra. Nem hagyható figyelmen kívül azonban, hogy e három jogsértés egy cselekménnyel, a műsorban a felperes nevének és képmásának a közléssel összefüggő nyilvánosságra hozatalával valósult meg. Az eljáró bíróságok által értékelte körülmények, az átélt kellemetlenség, a magyarázkodás kényszere, a frusztráció, külön bizonyítás nélkül is elfogadható a jogsértéssel okozati összefüggésben bekövetkezett és a sérelemdíjat önmagában megalapozó hátrányként. A felperes személyes előadása szerint igen kellemetlenül érintette a műsor híre, felindult állapotba került, terapeutaként a munkájában különös jelentősége van az erkölcsi feddhetetlenségnek és a bizalomnak, kézzel fogható hátrányt a munkakörével, a munkahelyével kapcsolatban ugyanakkor nem tudott megjelölni. ..., a felperes munkatársa tanúként úgy nyilatkozott, hogy a felperest kizökkentette a munkájából a hír, dekoncentrálttá vált, közvetlen környezete ugyanakkor nem hitte, hogy a hír a felperesről szól. ..., a felperes testvére tanúnyilatkozatában előadta, hogy a felperes a hír hallatán zaklatott állapotba került, barátok, ismerősök azóta is kérdezzétek, mi történt, hol tart az ügy, ugyanakkor a felperest ismerők nem hitték, hogy a riportban elhangzottak ténylegesen a felperesre vonatkoztak, tudták, hogy nem újságíró. A felróhatóság körében az elsőfokú bíróság fokozott jelentőséget tulajdonított az alperes nagy fokú gondatlanságának, a Kúria ugyanakkor e körben értékelhetőnek tartja azt, hogy a jogsértést tévedés okozta. A hátrányt súlyosbító körülmény, amit a másodfokú bíróság is helyesen értékelte, hogy a jogsértés országosan nézett műsorban, főműsoridőben történt, enyhíti ugyanakkor az alperes felelősségét, hogy a tévedését felismerve másnap azonos műsorban, azonos műsoridőben önként helyreigazítást közölt, továbbá

a sérelmezett közlést tartalmazó műsorszám internetes elérhetőségét a tévedés felismerését követően haladéktalanul törölte.

- [21] Mindezeket egybevetve, a felperes egyedi körülményeiben is elszenvedett hátrányra figyelemmel, értékelve ugyanakkor azt is, hogy a jogsértésnek hosszú távú hátrányt okozó hatása nem volt, a Kúria úgy ítélte meg, hogy a jogerős ítéletben megállapított sérelemdíj összege eltúlzott. A hasonló tárgyú ügyekben kialakult ítélkezési gyakorlatra figyelemmel a Kúria 700.000 forint összegű sérelemdíjat tartott arányosnak az elszenvedett hátrány kompenzációjára, amely kellő visszatartó erejű is egyben a sérelmet okozó magatartástól.
- [22] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését - az első- és másodfokú eljárási költség és illeték viselésére is kiterjedően - a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján részben hatályon kívül helyezte, a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelő alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperest marasztaló összeget leszállította, ezt meghaladóan a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [23] Ptk. 2:45. § (2) bek., Ptk. 2:52. §
Pp. 206. §

Záró rész

- [24] A Kúria a felek pernyertességének-pervesztességének arányát közel azonosnak ítélte meg, értékelve azt, hogy a jogalap körében a felperes pernyertes, míg az összecszerűség tekintetében nagyobb részben pervesztés lett, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett úgy, hogy a felek az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.
- [25] A Kúria a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett úgy, hogy a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 120.000 forint elsőfokú, 112.000 forint másodfokú és 140.000 forint felülvizsgálati, összesen 372.000 forint eljárási illetékből a felperes és az alperes személyenként 186.000 forintot kötelesek az államnak megtéríteni.

Budapest, 2019. január 23.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k.
előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelél:

S.K.

bíróági ügyintéző